

Æg af Langtået Dværgryle (*Calidris subminuta* Midd.), set fra spidsen (foroven) og fra siden (forneden).

Eggs of Long-toed Stint (Calidris subminuta Midd.), top- (above) and side-view (below).

Langtået Dværgryle (*Calidris subminuta* Midd.) og dens Æg.

Af HANS JOHANSEN.

(With a Summary in English: The Long-toed Stint (*Calidris subminuta* Midd.) and its Eggs.)

(Hertil tavle I.)

I min samling af sibiriske fugleæg, som først nu, efter ti års forløb, er hjemkommet til Danmark, findes der et helt æg samt rester af to knuste æg af *Calidris subminuta*, som jeg i 1930 indsamlede på Kommandørøerne. Da æg og ynglesteder af denne lille østasiatiske ryle praktisk talt er ukendte, vil jeg her meddele lidt om fuglens systematiske stilling og give en beskrivelse af dens æg med en tegning (tavle I), der er udført af Zool. Museums tegner POUL LARSSON.

Der findes i det nordlige Palæarktisk 4 små rylearter som ligner hinanden meget. To af dem kender vi godt her i Danmark som trækfugle, det er Temmincksrylen (*Calidris temminckii* (Leisl.)) og Dværgrylen (*Calidris minuta* (Leisl.)). Den første yngler i den nordlige del af skovzonen over hele Eurasien, den anden kun i tundrazonen fra Nord-Norge mod øst til Lena-deltaet i Østsibirien. Disse to ryler adskilles let fra hinanden. Dværgrylen er rødligbrun "snepefarvet" på oversiden, medens Temmincksrylen er mere stengrå; de yderste halefjer er grå-brunlige hos Dværgrylen og hvide hos Temmincksrylen. Ingen ornitolog vilde regne dem for racer af den samme art, skønt de i det væsentlige vikarierer for hinanden.

Noget andet er det med de to andre små ryler, *Calidris ruficollis* og *Calidris subminuta*, som hører hjemme i Østsibirien. Ved første øjekast ligner begge Dværgrylen meget, da alle tre har omtrent den samme rødbrune overside ligesom halefjerene heller ikke er forskellige. Da yngleområderne for de østsibiriske arter ikke er rigtig kendt, har nogle systematikere forenet dem som racer af Dværgrylen. Når man ser lidt nærmere på fuglene, kan dette synspunkt dog næppe opretholdes.

Calidris ruficollis kunde man på dansk kalde Rødstrubet Dværgryle. Unge fugle og ældre i vinterdragt ligner den almindelige Dværgryle meget, men allerede to-årige fugle i

sommerdragt er meget forskellige med deres rødbrune strube, hals og hovedsider. Den røde farve kommer langsomt frem; i det første år findes der kun enkelte røde fjer. Sådanne fugle i overgangsdragt blev fejlagtig anset som overgangsformer mellem *C. minuta* og *ruficollis*. Foruden farveforskellen findes der også andre adskillende kendetegn, således er næbbet og tarserne hos *ruficollis* kortere og kraftigere, og den midterste tå er ligeledes kortere. Det er endnu ikke afgjort, om de to arter yngler på samme område, men meget tyder på det, da *ruficollis* f. eks. i juli måned er fundet så langt mod vest som i Jenissei-egnen.

Calidris subminuta, som man på dansk kan kalde Langtået Dværgryle, er en helt anden fugl. I fjerdragten ligner den ganske vist en almindelig Dværgryle, skønt oversiden er meget mørkere. Bentyper er imidlertid helt anderledes, tarsen er forholdsvis kort og den midterste tå meget lang, og benfarven er ikke sortbrun men gulliggrøn. Desuden er kun skaf-tet af den første vingefjer hvid. Den står nærmest den nord-amerikanske Dværgryle *Calidris minutilla* og er muligvis en race af denne. De forholdsvis ret store æg tyder også herpå. I hvert fald har den intet at gøre med *C. minuta* og *C. ruficollis*.

Den Langtåede Dværgryles yngleområde er endnu meget lidt kendt. Tidligere regnede man den også for en polar yngle-fugl, men de nyere russiske undersøgelser har vist, at den overhovedet ikke findes ved den sibiriske polarkyst. Om sommeren blev den oftest truffet ved det pacifiske kystområde: i Anadyr-egnen, på Kamtjatka, på Kurilerne og på Sachalin. Den er også om sommeren fundet langt inde i det sibiriske kontinent, f. eks. ved Jenisseiflodens øvre løb og på de vest-sibiriske stepper (i min fuglesamling findes sommereksemplarer fra Barabasteppen). I disse områder har man dog aldrig fundet reder, æg eller dununger. Yngleforekomster fra det indre Sibirien er således ikke bevist.

Derimod lykkedes det for nogle af YAMASHINA's japanske samlere at finde 2 kuld æg på øen Paramushir i Kurilerne. Dette fund blev offentliggjort i det japanske ornitologiske tids-skrift "Tori" 6, 1929, men dette er vanskeligt tilgængelig. Da andre fund ikke er kendt, vil jeg her beskrive mit fund fra

Kommandørøerne, som jeg tidligere kun kort har omtalt i mit russiske arbejde over Kommandørøernes fugle ("Trudy Tomskogo Universiteta" 86, Tomsk 1934, pp. 222—266).

Dette fund blev gjort den 20. juni 1930 på den nordlige del af Bering Ø. Jeg kom kørende med hundeslæde over den fugtige, lave tundramose. Pludselig standsede førerhunden og stak sin snude i græsset. Med det samme fløj en *Calidris subminuta* op. Jeg styrtede hen og kunde lige få reddet det sidste æg. Desuden fandt jeg 2 knuste æg; muligvis var der et fjerde, som allerede var blevet slugt af hunden. Reden var anbragt i det lave tundragræs i en lille fordybning. Den var meget enkelt bygget og bestod af tørre græsstrå og småblade. Æggene var stærkt rugede med store embryoner.

Æggene er forholdsvis store og har den for små vadere karakteristiske let pæreagtige form. Størrelsen af det hele æg er $32 \times 22,5$, og et af de knuste måler ca. 32×22 mm. Grundfarven er mineralgrå med et ganske svagt brunligt skær. Pletterne er ret fine af sepiabrun farve; ved den butte ende flyder de sammen til en større, mørkebrun plet uden skarpe grænser. Skalpletterne er brunliggrå og små, men ret talrige.

I Videnskabernes Akademis Zoologiske Museum i Leningrad havde jeg lejlighed til at sammenligne flere kuld æg af *Temmincksryle* og af *Dværgryle* med mine *subminuta*-æg. For at lette oversigten fremfører jeg her resultatet i tabelform:

	<i>C. subminuta</i>	<i>C. minuta</i>	<i>C. temminckii</i>
Størrelse	$32 \times 22,5$ og ca. 32×22	$28,2-29 \times 20,3-21$	$27,4-29 \times 20,2-21,2$
Grundfarve	mineralgrå med ganske svagt brunligt skær	gulbrunlig, undertiden grønlig eller olivengrå	mineralgrå, letgrønlig uden brunligt skær
Pletterne	mørkebrune, fine men tætte; ved den butte ende sammenflydende til een plet	temmelig grove uskarpe pletter af mere rødlig-brun farve	rødbrune mindre pletter, som sidder tættest ved den butte ende
Skalpletterne	brunliggrå, små og hyppige, ligger ret overfladisk.	mindre hyppig og svagt markeret.	lysviolette og tydeligt markeret.

SUMMARY IN ENGLISH:

The Long-toed Stint (*Calidris subminuta* Midd.) and its Eggs.

First the systematic position of the Long-toed Stint is discussed. I consider it most nearly related to *C. minutilla* from North America of which it might represent a subspecies.

The breeding area has not yet been clearly elucidated. There is a number of summer records from interior Siberia, *e. g.* from the West-Siberian steppes, but no evidence of breeding has been given yet. The bird does not occur on the Siberian Polar coast, but on the other hand, it is fairly common along the Pacific coast from the Anadyr region to Sachalin, and it no doubt breeds here. YAMASHINA in "Tori" 6, 1929 for the first time described eggs from Paramushir Island in the Kuriles. Since this periodical is not easily accessible, I shall give here a description of a find from the Commander Isl. in the Bering Sea. — I found the nest on June 20th 1930 on the low tundra on the northern side of Bering Island. Unfortunately, two eggs were crushed by the sledge dog, the only intact egg and the remains of the crushed ones are now in my collection in Zool. Museum in Copenhagen.

The size and the colour of the eggs will appear from the drawing (plate I) and the table below in which they are compared with eggs of *C. minuta* and *C. temminckii*, based on some clutches in Zool. Museum Leningrad, examined by me.

	<i>C. subminuta</i>	<i>C. minuta</i>	<i>C. temminckii</i>
Size	32×22.5 and c. 32×22	28.2—29×20.3—21	27.4—29×20.2—21.2
ground colour	mineral-grey with very faint brownish tinge	yellow-brownish, sometimes greenish or olive-grey	mineral-grey, slighty greenish without brownish tinge
patches	darkbrown, fine but dense; at the blunt end coalescing into one patch	fairly coarse indistinct spots of a more reddish-brown colour	redbrown smaller spots, densest at the blunt end
shell marks	brownish-grey, small and common, fairly superficial.	less common and faintly marked.	light-violet and distinctly marked.